

ЧЕРНІВЕЦЬКА ОБЛАСНА БІБЛІОТЕКА ДЛЯ ДІТЕЙ

Серія «Письменники-ювіляри року»

ОКСАНИНА ПОЛИЦЯ ДЛЯ ДІТЕЙ:

ЛІТЕРАТУРНИЙ ПОРТРЕТ ОКСАНИ ДОВГАНЬ

ДО 80-РІЧЧЯ ВІД ДНЯ НАРОДЖЕННЯ

Чернівці, 2018

821.161.2(477-85)(092)

О- 52

Оксанина полиця для дітей : літературний портрет О. Довгань до 80-річчя від дня народження / Чернівецька обласна бібліотека для дітей; уклад. О. М. Сторощук. – Чернівці, 2018. - 12 с. – (серія «Письменники – ювіляри року»).

Біобібліографічний матеріал знайомить з біографією і творчістю письменниці. Адресовано бібліотекарям, організаторам дитячого читання і читачам 1-4 класів.

Укладач	О. Сторощук
Комп'ютерний набір, редактор	П. Рудая
Комп'ютерна верстка	Т. Дудчак
Відповідальна за випуск	А. Біла

ЧОБД, 2018

Зам. № 6

Тираж 18

Буковинська письменниця, поетеса, член національної спілки письменників України, нагороджена знаком «Відмінник народної освіти УРСР», лауреат премії ім. Д. Загула (2007), перекладач, журналіст і педагог.

Оксана Довгань народилася 24 березня 1938 року в селі Волошкове Сокирянського району Чернівецької області. Батьки Оксани були хліборобами. Батько – Григорій Іванович загинув під час Другої світової війни. Мати – Февронія Стратонівна, згодом померла від тифу.

Оксана з семи років виховувалась разом з сестрою Катериною у Сокирянському дитячому будинку. У Сокирянах Оксана закінчила сім класів СШ № 1. Після закінчення школи навчалася у ремісничому училищі № 1 міста Чернівці, здобувши там спеціальність бухгалтера. Під час навчання в училищі Оксана робить перші поетичні спроби. Працювала у Казахстані, Молдові.

Закоханість у літературу привела дівчину в 1960 р. у Чернівецький держуніверситет. Вивчає філологію, студентські будні Оксана збагачує поетичною творчістю, друкується у газетах і журналах. Після закінчення (1965 р.) ЧДУ О. Довгань живе і працює в Хотині. Вчителюючи, вона не полишає поезії. Її творчість помічають, підтримують. Від заступника редактора журналу «Вітчизна» В. Речмедіна надходить лист, що надихає поетесу на нові поетичні рядки. Зміст листа: «Прочитав Ваші вірші, - і на серці стало радісно: от вона, справжня поетеса! Глибина думки, почуттів, оригінальне образне думання, пошуки. Спасибі Вам, Оксано! Вірші Ваші – чудові».

Висока оцінка сприяла творчому піднесенню поетеси. Щиро залюблена в життя, у свій квітучий край, у рідну Україну, О. Довгань багато і плідно працює.

Тридцять років пропрацювала в освіті, вчителюючи в школах Хотина і Хотинщини.

З 1998 р. живе у Чернівцях, працювала журналістом у газетах «Від і До» та «Крайова освіта», методистом Чернівецької обласної універсальної наукової бібліотеки ім. М. Івасюка.

З під пера поетеси вийшли хвилюючі поезії, сповнені найчистішими почуттями і думками. Поетеса О. Довгань є автором віршових збірок для дорослого читача:

«Дихає земля» (1992);

«Серцем до трави» (1996);

«Із голосу таємного джерела» (2000);

«Стою у полум'ї любові» (2001);

«Життя» (2002).

Поетеса Оксана Довгань пише і для маленького читача.

Перша збілочка «І сміялась вишня» (1996) вийшла у Хотині у видавництві при редакції газети «Хотинські вісті». Присвячена з любов'ю дорогому синові Сашкові. Вірші сповнені ліризму, тонкого відчуття життя, багатства мовних засобів. Передусь віршам звернення автора до маленького читача:

Ростеш. Й росте твоя довіра

До людей і слова щирого.

Де стежин, вітрів, струмочків,

До дитячого садочка.

До учителя і школи...

А веде до тебе щиро

Із колиски ту довіру,

Наче добрими руками

І душею, й словом

МАМА.

У збірочці вміщено чотири віршовані казочки, через них автор звертається до читачів з проханням та порадою:

Як на забаву, не дивіться на казки –

Вони уміють хитро приховати

Не тільки справи наші і думки,

Але добру і мудрості навчати.

Друга збірочка О. Довгань для маленьких читачів – «Сонце сипле променята» (1998). Примірник, який зберігається в нашій бібліотеці, з автографом автора. Вийшла збірочка також у Хотині у видавництві при редакції газети «Хотинські вісті». Діалог з читачем починається про значимість книги у житті дитини.

...Вони не зрадять дивного тепла,

Як б у долю не забралась крига,

Якщо їм у дитинство принесла

Ту загадковість незвичайна книга...

Поетеса розповідає дітям про природу, про працю, про дружбу:

І до праці...

Звикли хлопці працювати

На городі і в садку.

Й за роботу вдячний тато

Вові, Петрику й Мишку.

Хвалить дід своїх онуків:

- Добра зміна в нас росте.
Золоті в хлопчаток руки,
Знамо, й серце не пусте. –

Буде сад плоди родити,
І не збавиться город,
Бо живуть у селах діти.
Скажемо, такі, як от:
Миша, Петричок і Вова
(В них ще й друзі є в селі).
Вони ставляться з любов'ю
І до праці, й до землі.

І в цій збірочці поетеса пропонує дітям казки:

Частіше в казку відчиняймо двері,
Тоді цей світ незатишно – химерний
Обніме нас і дружньо посміхнеться.
Заходьмо в казку розумом і серцем...

Третя збірка для дітей «Літа лагідні струмочки» (2003) вийшла у видавничому домі «Букрек» в Чернівцях. До цієї книги ввійшли поезії зі збірок «І сміялась вишня», «Сонце сипле променята» та багато нових творів. Поезії про дитинство, загадкову, світлу, безпосередню і щиру пору. Цю книжку поетеса з ніжністю і любов'ю присвятила сину Олександру. Материнським словом вона звертається до нього:

«...нехай життя постійно і надійно обіймають: Мудрість, Здоров'я і Щастя. Хочу, щоб моя вічна, тривожна, материнська любов стала незрушним оберегом від зла, хвороб і негод...».

У післямові Оксана Довгань ділиться з читачем своїми думками про країну з магічною назвою Дитинство. Називає її неповторною, чарівною, сонячною і казковою державою, в якій завжди перемагає добро, справедливість і світло. Дитинство продовжує жити в кожному з дорослих, спостерігаючи вже за дорослими літами. З фото далекого 1953 року посміхається до нас мила дівчина у віночку з стрічками, тоді їй було п'ятнадцять років. Поетеса наполегливо намагається зберегти дитинство у своїй пам'яті, душі.

Четверта книга О. Довгань «Живуть букви у словах» (2005), в якій вміщено вірші, цикли поезій, абетки. Адресована дітям

дошкільного та шкільного віку. Вона складається з двох книг: Книга перша «Крок до школи...» і Книга друга «Шкільні пороги». Досить цікаві абетки, які ведуть до знань, до формування своїх особистих думок. Якщо для малечі це доступні прості вірші:

Ї

Живе в лісі їжачиха,
А і з нею – їжачок.
Завжди ввічливий і тихий
Їжачишиний синок.
Їсть він жолуді й каштани,
Листя, яблука, грушки.
Їжачок – ще і слухняний,
Його люблять їжаки.
Невибагливий до їжі,
Він росте, як дуб, в ліску.
Й лісове повітря свіже
Підсобляє їжачку.

то для шкільного віку це вже пізнавальна поезія:

Ч

Чарівний Черемош із гір у долини,
Як легінь карпатський, замислено йде.
А хвилі його, наче синя чуприна –
І кожний їх сплеск, як життя молоде.
Із чистих джерел він черпає водицю,
Вклоняється чемно пляям молодим.

Чекають Черемоша дуб і ялиця,
Аби з його пригорщ напитись води.
Спілкується він, наче свій, з чабанами,
Йому – не чужа і овець череда,
І житиме в горах і завтра так само
Нев'януца врода його молода.

Вкінці книги подано невеличку статтю «Про автора», яка містить короткі біографічні відомості про поетесу.

Збілочку для дітей О. Довгань видавала в співпраці з художниками С. В. Луцем, В. В. Пастушаком, Р. Л. Рязановою. Малюнки художників допомагають дітям вірити в дива, фантазувати.

Свої ластівкові щебетання для дітей поетеса друкувала у літературно-мистецькому, педагогічно-просвітницькому часописі «Українська ластівка».

У 2015 році О. Довгань видала словник-довідник «Літературно-мистецькі грані Буковини», який є, по суті, додатком до словника-довідника Миколи Богайчука «Література і мистецтво Буковини в іменах». Довідник стає в нагоді читачам-учням середнього та старшого шкільного віку у вивченні літератури рідного краю, де можна дізнатися про письменників нашого краю: Демченка В. Г., Кукульняка В. Д., Лазарука М. Я., Логінову О. В., Мензатюк З. З., Пешехонову В. Л., Скіпор Е. Т. та ін..

У 2008 р. вийшло видання «Із джерел літератури і мистецтва Буковини» (І книгосерія) і (ІІ книгосерія) - своєрідне видання (сценарії заходів) про відомих людей краю, їх віхи життя і творчості. О. Довгань створила образи поетів і публіцистів, співаків і композиторів. Митців показано не лише в роботі, але й у хвилину відпочинку з друзями, з сім'єю, вміщено багато світлин. Можна ближче познайомитися з Павлом Дворським, Левком Дутківським, Андрієм Кушніренком, Василем Селезінкою, Іваном Фостієм,

Віталієм Колодієм, Володимиром Михайловським, Костянтином Поповичем, Іваном Холоменюком та ін.. Запропоновані форми популяризації творчості названих митців можуть використати у своїй роботі організатори дитячого читання, бібліотекарі, читачі-учні старших класів.

Твори поетеси вивчають на уроках «Літератури рідного краю».

Прочитайте про автора:

- 1. ...Було нелегко, але добре :** [про творчий вечір О. Довгань] // Сузір'я долі : нариси / В. В. Васкан. – Чернівці : Зелена Буковина, 2010. – С. 126-129.
- 2. Васкан В. Й усміхнулася...** / В. Васкан // Освіта Буковини. – 2018. - №12. – 22 бер. - С. 11.
- 3. 24 березня – 80 років від дня народження української письменниці Оксани Довгань (1938)** // Пам'ятаймо ! (Знаменні та пам'ятні дати Буковини в 2018 році) : бібліогр. покажч. / авт.-упоряд. Ю. Боганюк; ЧОУНБ ім. М. Івасюка. – Чернівці, 2017. – С. 9.
- 4. Дитинство :** [автор про своє дитинство] // Довгань О. Літа лагідні струмочки : вірші цикли поезій, казки / О. Довгань. – Чернівці : Букрек, 2003. С. 186-187.
- 5. Довгань Оксана (Ксенія) Григорівна** // Богайчук М. А. Література і мистецтво Буковини в іменах : словн.-довід. / М. А. Богайчук. – Чернівці : Букрек, 2005. – С. 86.
- 6. Довгань Оксана (Ксенія) Григорівна :** [біогр. відом.] // Гусар Ю. С. Дністровий зорепад : штрихи до енциклопедичного словника «Літературно-мистецька Сокирянщина» / Ю. Гусар. – Чернівці : Місто, 2010. – С. 35-36.
- 7. Оксана Довгань :** [короткі біогр. відом.] // Душа покликана любити. Взірець служіння рідному місту : штрихи до портрета радіожурналістки, лауреата премії імені Йозефа Главки Неоніли Милашенко / упоряд. Ю. Гусар. – Чернівці : Букрек, 2012. – С. 225.

8. **Оксана Довгань** (нар. 1938) : [короткі біоґр. відом.] // Хотинська звитяга : тисячолітнє місто в народній творчості, художній літературі та мистецтві. – Чернівці : Золоті литаври, 2002. – С. 95.
9. **На зрізі одержимості** : [про літ. вечір О. Довгань] // Михайловський В. І. На зламі. Роздуми про близьке й дороге. / В. І. Михайловський. – Чернівці : Букрек. – 2010. – С. 377-379.
10. **Належно оцінити працю** : [про вихід першої книґосерії «Із джерел літератури і мистецтва»] // Буковинське віче. – 2008. - № 71. – 19 вер. – С. 2.
11. **Про автора** : [біоґр. довідка] // Довгань О. Із джерел літератури і мистецтва Буковини : друга книґосерія / О. Довгань. – Чернівці : Місто, 2010. – С. 471-472.
12. **Про автора** : Оксана Григорівна Довгань : [біоґр.. відомості] // Довгань О. Літературно-мистецькі грані Буковини : словник-довідник / О. Довгань. – Чернівці : Місто, 2015. – С. 248-249.

Візьміть в нашій бібліотеці:

1. **Живуть букви у словах** : поезії для дітей. – Чернівці : Букрек, 2005. – 112 с.
2. **І сміялась вишня.** – Хотин, 1996. – 56 с.
3. **Із джерел літератури і мистецтва Буковини** : перша книґосерія. – Чернівці : Букрек, 2008. – 264 с.
4. **Із джерел літератури і мистецтва Буковини** : друга книґосерія. – Чернівці : Місто, 2010. – 410 с.
5. **Літа лагідні струмочки** : вірші, цикли поезій, казки. – Чернівці : Букрек, 2003. – 200 с.
6. **Літературно-мистецькі грані Буковини** : словник-довідник / Чернівці : Місто, 2015. – 256 с.
7. **Сонце сипле променята.** – Хотин, 1998. – 46 с.

**58000 м. Чернівці, вул. Шевченка, 29,
тел. 52-21-23, тел.52-60-41
<http://bukovinchiki.cv.ua>
<http://children29.blogspot.com>
e-mail: childlibbuk@ukr.net**